

sygn. akt I ACz 2185/12

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: SSA Hanna Nowicka de Poraj

Sędziowie: SSA Piotr Rusin

SSA Barbara Górczanowska

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2013 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. C. i P.P. (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N.

przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Szpitalowi im. (...) J. D. w K.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda J. C. na punkt I postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie, Wydział IX Gospodarczy, z dnia 25 maja 2011 r., sygn. akt IX GC 635/10

postanawia:

oddalić zażalenie.

sygn. akt I ACz 2185/12

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 24 stycznia 2013 r.

Postanowieniem z dnia 25 maja 2011 r., sygn. akt IX GC 635/10, Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział IX Gospodarczy, w punkcie I oddalił wniosek powoda J. C. o wyłączenie sędziego SOM. P. oraz sędziego SO D. P., a w punkcie II odrzucił wniosek powoda J. C. o wyłączenie Sądu Okręgowego w Krakowie.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy wskazał, że w złożonym wniosku powód nie powołał się na istnienie jakiegokolwiek powiązania osobistego sędziego M. P. i sędziego D. P. z którąkolwiek ze stron lub z przedstawicielem strony, które to powiązanie mogłoby budzić wątpliwości co do bezstronności wymienionych sędziów w rozpatrywanej sprawie. Podstawą wyłączenia nie mogą być natomiast zgłoszone przez powoda zarzuty dotyczące wadliwości decyzji procesowych podjętych przez wskazanych sędziów, gdyż decyzje te podlegają zaskarżeniu za pomocą dostępnych stronie środków odwoławczych. Również zarzut wadliwego prowadzenia procesu przez sędziego D. P. nie może prowadzić do jego wyłączenia, gdyż strona ma możliwość zwalczania wadliwego merytorycznie orzeczenia w drodze apelacji. Nie powinna tym samym wpływać na skład sądu poprzez składanie nieuzasadnionego wniosku o wyłączenie sędziego. W podsumowaniu Sąd Okręgowy stwierdził, że wniosek o wyłączenie sędziów M. P. i D. P. nie został oparty na przewidzianych prawem przyczynach i jako taki nie mógł zostać uwzględniony. Odnosząc się natomiast do wniosku o wyłączenie wszystkich pozostałych sędziów Sądu Okręgowego w Krakowie, Sąd I instancji wskazał, że w świetle odpowiednich regulacji k.p.c. wniosek ten jako niedopuszczalny podlega odrzuceniu. Sąd Okręgowy zaznaczył, że strona jest zobowiązana podać okoliczności uzasadniające wyłączenie poszczególnych sędziów orzekających w danym

sądzie. Tymczasem wniosek złożony przez powoda nie zawiera nawet imiennego wskazania poszczególnych sędziów, którzy mają podlegać wyłączeniu.

Powyzsze postanowienie zaskarżył w całości powód J. C., podnosząc zarzuty: 1) naruszenia przepisów prawa procesowego polegającego na przyjęciu, że sędziowie Sądu Okręgowego w Krakowie mogli rozpatrywać wniosek o wyłączenie sędziów złożony przez powoda w sytuacji, gdy z treści tego wniosku wynikało, że dotyczący on wszystkich sędziów Sądu Okręgowego w Krakowie i 2) nieprzeprowadzenia postępowania wyjaśniającego co do wszystkich sędziów Sądu Okręgowego w Krakowie i oparcia się na oświadczeniach tylko dwóch sędziów, których zachowanie dla postronnego obserwatora wskazuje jednoznacznie, iż nie są oni bezstronni w sprawie zainicjowanej przez powoda.

W uzasadnieniu zażalenia powód podkreślił, iż wraz z wnioskiem o wyłączenie wszystkich sędziów Sądu Okręgowego w Krakowie wniósł o wstrzymanie podejmowania przez tych sędziów jakichkolwiek czynności w sprawie IX GC 635/10. W ocenie powoda żaden z sędziów Sądu Okręgowego w Krakowie nie powinien rozpatrywać złożonego przez niego wniosku, skoro dotyczył on wszystkich sędziów tego sądu. Zgodnie bowiem z regulacją art. 51 k.p.c. sędzia, którego dotyczy wniosek o wyłączenie, winien wstrzymać się od udziału w sprawie. Powód zaznaczył również, że Sąd I instancji bezpodstawnie przyjął, że jego wniosek dotyczył całego Sądu Okręgowego w Krakowie, albowiem w treści złożonego pisma powód nie posłużył się takim sformułowaniem. Powód powołał się również na orzecznictwo Sądu Najwyższego, z którego wynika, iż wniosek o wyłączenie sądu winien być zakwalifikowany jako wniosek o wyłączenie wszystkich sędziów tego sądu, przed którym sprawa się toczy, jeżeli strona uprawdopodobni, że między nią albo drugą stroną a tymi sędziami istnieje stosunek osobisty mogący wywołać wątpliwości co do bezstronności sędziów. W ocenie powoda, skoro jego wniosek dotyczył wszystkich sędziów Sądu Okręgowego w Krakowie, to zgodnie z regulacją art. 52 §1 k.p.c. winien on zostać rozpoznany przez sąd przełożony nad wskazanym sądem, a więc przez Sąd Apelacyjny w Krakowie. Powód wskazał ponadto, że wyłączenie sędziego może nastąpić również wówczas, gdy ocena jego pracy dla postronnego obserwatora, a także z punktu widzenia samej strony, budzi uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności. W ocenie powoda, w taki właśnie sposób można oceniać zachowania obydwu sędziów wymienionych imiennie we wniosku powoda.

Powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi właściwemu.

Postanowieniem z dnia 19 marca 2012 r. (k. 616) Sąd Okręgowy w Krakowie odrzucił zażalenie powoda J. C. z dnia 22 czerwca 2011 r. na punkt II postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 25 maja 2011 r. Zażalenie powoda na postanowienie z dnia 19 marca 2012 r. zostało odrzucone postanowieniem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 26 września 2012 r., sygn. akt IX GC 635/10 (k. 731). Postanowienie z dnia 26 września 2012 r. uprawomocniło się z dniem 30 października 2012 r., albowiem w ustawowym terminie powód nie złożył na nie zażalenia (odpis postanowienia został doręczony pełnomocnikowi powoda w dniu 22 października 2012 r., k. 752).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie jest uzasadniony zarzut powoda, że zaskarżone postanowienie zostało wydane przez sędziów, którzy w świetle regulacji art. 50 §3 k.p.c. nie powinni byli rozpatrywać wniosku powoda, albowiem ich również dotyczył zbiorczy wniosek powoda o wyłączenie wszystkich sędziów Sądu Okręgowego w Krakowie. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem sądowym we wniosku o wyłączenie wszystkich sędziów danego sądu strona winna wymienić z imienia i nazwiska tychże sędziów, a nadto podać zindywidualizowane przyczyny ich wyłączenia. Dopiero po spełnieniu przez stronę tych minimalnych wymogów można przyjmować, że dany sędzia objęty jest wnioskiem o wyłączenie, a więc staje się iudice suspecto, w związku z czym zachodzą ograniczenia co do możliwości jego udziału w danej sprawie określone w art. 50 §3 k.p.c. i art. 51 k.p.c. (por. uzasadnienie postanowienia SN z dnia 21 kwietnia 2004 r., III CO 2/04, OSNC 2004/12/207). W niniejszej sprawie taka sytuacja nie zachodziła, albowiem żaden z sędziów biorących udział w wydaniu zaskarżonego postanowienia nie został imiennie wskazany przez powoda w złożonym przez niego wniosku

o wyłączenie. Nie można tym samym przyjmować, iż sędziowie ci winni byli wstrzymać się od wydania zaskarżonego postanowienia.

Co się zaś tyczy argumentów powoda odnoszących się do zasadności wyłączenia sędziów M. P. i D. P., w pierwszej kolejności wskazać należy, że w przywołanym w zażaleniu postanowieniu z dnia 13 sierpnia 2008 r., sygn. akt I ACz 639/08, Sąd Apelacyjny w Białymstoku wcale nie wyraził poglądu, że wyłączenie sędziego winno nastąpić również wówczas, gdy ocena jego pracy dla postronnego obserwatora, a także z punktu widzenia samej strony budzi uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności. W rzeczywistości bowiem we wskazanym postanowieniu Sąd Apelacyjny w Białymstoku w ogóle nie wspomniał o ocenie pracy określonego sędziego, a jedynie rozważał kwestię, czy pozostawanie przez jedną ze stron lub jej krewnego w określonych relacjach służbowych z sędzią może być traktowane w kategoriach stosunku osobistego wywołującego wątpliwości co do bezstronności tegoż sędziego w danej sprawie (omawiane postanowienie zostało wydane przed wejściem w życie ostatniej nowelizacji art. 49 k.p.c.). Nie ulega tym samym wątpliwości, że przywołane orzeczenie nie zawiera poglądów sprzecznych z ugruntowaną linią orzeczniczą, wedle której prezentowanie przez sędziego poglądów prawnych niekorzystnych dla strony, jak również przeświadczenie strony, że sędzia prowadzi proces wadliwie i celowo popełnia uchybienia proceduralne, faworyzując w ten sposób jedną ze stron, nie uzasadniają wyłączenia sędziego z mocy art. 49 k.p.c. (por. przykładowo postanowienie SN z dnia 21 kwietnia 2011 r., III UZ 9/11, Lex nr 966824, postanowienie SN z dnia 28 stycznia 2004 r., II UZ 105/03, Lex nr 1126842, postanowienie SA w Białymstoku z dnia 26 października 1995 r., sygn. akt I ACz 309/95, OSA 1995/9/49). Strona ma bowiem możliwość zwalczania poprzez złożenie odpowiednich środków odwoławczych zarówno niekorzystnego dla niej orzeczenia kończącego postępowanie w pierwszej instancji, jak i większości orzeczeń wpadkowych wydanych w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji. Zaznaczyć należy w związku z tym, że w niniejszej sprawie powód efektywnie skorzystał z tej możliwości, gdyż zaskarżone przez niego postanowienie z dnia 6 maja 2011 r. dotyczące odmowy sporządzenia uzasadnienia postanowienia z dnia 19 kwietnia 2011 r. zostało uchylone przez sąd odwoławczy. Poza tym należy zauważyć, że omawiany zarzut powoda, gdyby uznać jego zasadność, dawałby możliwość żądania wyłączenia praktycznie każdego sędziego. W toku postępowania przed sądem pierwszej instancji praktycznie zawsze dochodzi bowiem do wydania postanowienia dotyczącego kwestii wpadkowej, które można obiektywnie uznać za niekorzystne dla jednej ze stron, a przy tym twierdzić, iż narusza ono prawo w sposób oczywisty.

Odnosząc się natomiast do argumentu, że pełnomocnik procesowy strony pozwanej był w przeszłości sędzią w sądzie w Krakowie, wskazać należy, że z wyjaśnień złożonych przez sędziego D. P. wynika, iż nigdy nie pracował on w jednym sądzie z adwokatem strony pozwanej, gdyż ten przestał być sędzią zanim sędzia P. przeniósł się do sądu w Krakowie. Wobec takiego oświadczenia, którego wiarygodność nie została w żaden sposób podważona przez powoda, nie można mówić o jakiegokolwiek wątpliwości co do bezstronności wskazanego sędziego spowodowanej znajomością z adwokatem strony pozwanej. Z kolei jeżeli chodzi o sędziego M. P., to wyjaśnił on, iż zna adwokata strony pozwanej z czasów, gdy ten był sędzią. Równocześnie jednak zaznaczył, że adwokat ten przestał być sędzią w pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku, przez co obecnie nie można twierdzić, że praca adwokata strony pozwanej jako sędziego wywołuje wątpliwości co do bezstronności sędziego M. P.. Z argumentacją tą należy się zgodzić. Tym bardziej, że w złożonych wyjaśnieniach sędzia M. P. nie podaje, aby po rezygnacji z urzędu sędziego przez adwokata strony pozwanej utrzymał on z nim jakiegokolwiek stosunki towarzyskie. Ogólnie zaś wskazać należy, że jakkolwiek aktualne brzmienie art. 49 k.p.c. znacznie poszerza w stosunku do poprzedniego stanu prawnego zakres okoliczności, które mogą uzasadniać wyłączenie sędziego, to jednak przepisu tego nie można interpretować w ten sposób, że każde przyznanie przez sędziego, iż zna osobiście jedną ze stron lub jej pełnomocnika wywołuje wątpliwości co do jego bezstronności. Nie każda bowiem znajomość ze stroną lub jej pełnomocnikiem może rzutować na obiektywizm sędziego. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy znajomość została zawarta dawno temu i nie była w żaden sposób podtrzymywana.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c.